

Dziennik urzędowy

ces. i król. Komendy Obwodowej w Nowo-Radomsku.

Część III wydana i rozesłana dnia 1. Maja 1915.

TREŚĆ: (1 — 13) 1. Cesarski Dar dla Jasnogórskiego klasztoru. — 2. Zasiłek austryacko węgierskiego Komitetu Ratunkowego dla obszaru Polski rosyjskiej zajętego przez c. i k. Armię. — 3. Sesye urzędowe. — 4 Utworzenie Sądów gminnych — 5. O obowiązku zgłaszania chorób zakaźnych. — 6 Karty identyczności. — 7. Udowodnienie praw serwitutowych. — 8. Rozszerzenie zezwolenia bezpłatnego poboru drzewa z lasów rządowych. — 9 Spis zapasów środ[redacted] 10. Jatki i sklepy rzeźnickie i masarskie. Porządek — 11 Zapomogi dla rodzin polskich i ukraińskich legionistów wedle ustawy z roku 1912 — 12. Komendy Żandarmeryi. — 13. Sprostowanie.

1.

Cesarski Dar dla Jasnogórskiego klasztoru.

Jego Cesarska i Królewska Apostolska Mość Franciszek Józef I raczył najłaskawiej udzielić klasztorowi Jasnogórskiemu w Częstochowie zapomogi w kwocie 25.000 koron dla celów duszpasterskich i pątniczych.

Dar ten wręczył Cesarski delegat w uroczystej formie.

Dar ten jest wyrazem Najwyższej pieczołowitości oraz uznania Najwyższego Wodza dla zbawiennej działalności i posłannictwa kulturalnego rzym. kat. duchowieństwa w Jasnogórskim klasztorze i troskliwości o dobro ziem nawidzonych nieszczęściami wojny.

O tym akcie Najwyższej łaski zechcą Wielebni Księża Proboszczowie podać Wiernym z ambony do wiadomości.

2.

Zasiłek austryacko-węgierskiego Komitetu Ratunkowego dla obszaru Polski rosyjskiej zajętego przez c. i k. Armię.

Austryacko węgierski Komitet ratunkowy dla obszaru Polski rosyjskiej, zajętego przez c. i k. Armię ofiarował na rzecz biednych obwodu noworadomskowskiego 6000 koron i złożył tę kwotę do rąk c. i k. Komendy Obwodowej.

Imieniem biednych tutejszego obwodu złożyłem za ten dar Komitetowi serdeczne podziękowanie a niniejszem podaję do wiadomości, że połowę ofiarowanej przez komitet kwoty przeznaczyłem na zakupno środków żywności dla kuchni ludowej w Nowo-Radomsku, drugą zaś połowę tej kwoty przeznaczyłem na pokrycie najniezbędniejszych potrzeb mieszkańców tych miejscowości noworadomskowskiego obwodu, które z powodu wojny najbardziej ucierpiały.

3.

Sesye urzędowe.

Sesye urzędowe odbywać się będą w Noworadomsku co miesiąca każdego poniedziałku po pierwszym miesiąca (n. p. 7 czerwca 5. lipca i. t d.)

Pierwsza sesya odbędzie się wyjątkowo dnia 17. maja b. r.

Każda sesya rozpoczynać się będzie o godzinie 9. rano.

Przedmiotem sesyi będzie objaśnianie zarządzeń wydawanych przez komendę obwodową w sprawach administracyi gminnej, sądownictwa gminnego, szkolnictwa, skarbowości, w sprawach lasowych, sanitarnych, weterynaryjnych i. t. d.

Wyjaśnień tych udzielać będą wyczerpująco fachowi referenci c. i k. Komendy obwodowej.

Na sesyach tych przyjmować będzie komenda obwodowa życzenia i wnioski w sprawach wyżej oznaczonych i w miarę możności załatwiać je na temsamem posiedzeniu.

Do udziału w tych sesyach zaprasza się Panów Wójtów, pełnomocników gminnych, sekretarzy gminnych dalej Wielebnych Księży Proboszczy i sędziów gminnych.

Udział w sesyi Panów Wójtów, pełnomocników gminnych i sekretarzy gminnych uważa tut. Komenda za konieczny.

Nieobecnością na sesyi nie będzie można usprawiedliwić nieznajomości zarządzeń wydanych na sesyi.

4.

Utworzenie Sądów gminnych.

W obrębie okręgu Noworadomskiego mają Sądy gminne rozpocząć swą działalność dnia 1. maja 1915.

Co do organizacyi tych Sądów wydaje się następujące szczegółowe wskazówki:

I. Siedzibę Sądów gminnych stanowić będą następujące, dotychczasowe miejsca urzędowe:

Brzeżnica nowa, Działoszyn, Gidle, Janów, Kłomnice, Miedzno, Mstów, Noworadomsk, Ossyjaków, Pajęczno, Popów, Soborzyce, i Strzelce małe.

Miejscowo właściwymi są te sądy dla tych samych wsi i miejscowości, jak przed wybuchem wojny;

II. Zakres działania sądów gminnych ma być taki, jak przed wybuchem wojny. W szczególności sądy te są właściwymi do załatwienia:

A. W sprawach cywilnych:

1) wszystkich skarg ze zobowiązań, pochodzących z jakiegobądź tytułu i z praw o rzeczy ruchome, o ile wartość przedmiotu sporu kwotę 300 rubli nie przenosi.

2) skarg o odszkodowanie i to nawet w tym wypadku, w którym sumy odszkodowania cyfrowo oznaczyć jeszcze nie można.

3) skarg o przywrócenie pierwotnego stanu naruszonego lub utraconego posiadania w przeciągu roku od chwili naruszenia lub utraty posiadania

4) Wniosków o ubezpieczenie dowodu bez względu na wysokość pretensyi.

5) wniosków o przymusowe wykonanie aktów rejentalnych i protestowanych rewersów, o ile wartość przedmiotu względnie prawa kwoty 300 rubli nie przekracza.

6) spraw spadkowych pomiędzy ludnością włościańską co to tak zwanych „gruntów ukazowych“ a więc tych, które włościanom przy sposobności zniesienia poddaństwa nadane zostały, i to bez względu na obszar tych gruntów.

7) spraw z powodu przekroczenia przepisów co do sprzedaży gruntów

B. W sprawach karnych:

1) Spraw o przekroczenia, za które wedle ustawy przewidziane są następujące kary:

a) nagana i napomnienie.

b) kara pieniężna do kwoty 300 rubli.

c) kara aresztu do 3 miesięcy.

d) kara więzienia do 1. roku.

2) Spraw sług i robotników w myśl dziennika praw tom 52.

3) Spraw o polowaniu na podstawie ustawy łowieckiej z 17 lipca 1871.

III W postępowaniu przed sądami gminnymi obowiązują zasady praw krajowych z następującemi zmianami:

Wyroki i orzeczenia zapadają z powołaniem się na „słuszność, prawo i sumienie“.

Sądy obowiązane są stać na straży ścisłej sprawiedliwości i dlatego są one obowiązane strony, nieobeznane z prawem, pouczać, o przysługujących im prawach, środkach obrony środkach prawnych.

Przeciwko wyrokom i orzeczeniom sądów gminnych dopuszczalny jest środek prawny zażalenia do Sądu c. i. k. Komendy okręgu w Noworadomsku, który rozstrzyga sprawę z wykluczeniem dalszych środków prawnych. Zażalenie ma być wniesione napiśmie przez Sąd gminny do Sądu c. i. k. komendy okręgu w Noworadomsku w przeciągu dni 30. Czasokres ten rozpoczyna się od dnia, w którym wyrok ogłoszono, przy wyrokach zaocznych i innych orzeczeniach od dnia, w którym wygotowanie pisemne wyroku względnie orzeczenia doręczone zostało.

Sąd odwoławczy rozstrzyga sprawę na podstawie ustnej rozprawy.

Obecność stron względnie ich zastępców przy rozprawie nie jest bezwarunkowo konieczną. Strony mogą się dać zastąpić przy rozprawie przez adwokatów.

IV. Sądom gminnym pozostawia się wolność wyboru języka polskiego lub niemieckiego, jako języka urzędowego, jak również pozostawia się im wolność ustanowienia granic w ramach których drugi język może być używany.

Wnioski i podanią w polskim lub niemieckim języku muszą być bezwarunkowo przyjmowane.

Język rosyjski jest bezwarunkowo wykluczony.

5.

O obowiązku zgłaszania chorób zakaźnych.

W punkcie 2. dziennika urzędowego część II zarządzono, że o każdym wypadku choroby zakaźnej ma naczelnik gminy natychmiast donosić dotyczącemu posterunkowi żandarmeryi.

Ponieważ te doniesienia dochodziły do c. i k. Komendy obwodowej spóźnione, zarządza się, co następuje:

O każdym wypadku, choćby podejrzenia choroby zakaźnej jakoto: o cholerze, czerwonce, ospie prawdziwej, tyfusie, szkarlatynie, dyfteryi, przenośnej drętwicy karku i o egipskiem zapaleniu ócz (trachoma) obowiązane są natychmiast zawiadamiać naczelnika gminy następujące osoby: lekarz, względnie felczer wezwany do chorego, służba pielęgniarska, głowa rodziny, u podnajmujących mieszkania właściciel domu, wreszcie oglądacz zwłok.

Naczelnik gminy obowiązanym jest przesłać bezzwłocznie doniesienia o chorobie zakaźnej dotyczącemu posterunkowi żandarmeryi.

Odnośnie do obowiązku zawiadamiania o wypadkach wścieklizny u ludzi zwraca się uwagę na rozporządzenie c. i k. Komendy obwodowej z dnia 14. lutego 1915 L 297, z poleceniem ścisłego zastosowania się.

Personal nauczycielski w tych szkołach, gdzie nauka się rozpoczęła, powinien natychmiast donosić c. i k. Komendzie obwodowej o każdym wypadku choroby zakaźnej wśród dzieci szkolnych.

6.

7.

Udowodnienie praw serwitutowych.

Wszyscy uprawnieni do poborów serwitutowych z lasów rządowych winni do dnia 15 maja 1915 udowodnić swoje prawa do tych poborów w c. i k. Komendzie obwodowej w Noworadomsku.

Tym, którzy swych praw do poborów serwitutowych udowodnić nie będą mogli, zostanie pobór należności serwitutowych wzbroniony.

8.

Rozszerzenia zezwolenia bezpłatnego poboru drzewa z lasów rządowych.

W nawiązaniu do ostatniego ustępu dodatku do 10 punktu dziennika urzędowego Nr. 2 zezwala się ubogiej ludności c. i k. noworadomskiego obwodu aż do końca wojny również na korczowanie i bezpłatne zabieranie z lasów rządowych pniaków po ściętych drzewach na opał.

Oprócz tego opału wydawać się będzie częścią bezpłatnie, częścią po zniżonych cenach drzewo budulcowe tym, którym w czasie wojny zabudowania spalone lub zniszczone w inny sposób zostały a to w sposób bliżej opisany w rozporządzeniu do gmin z dnia 27 kwietnia 1915 L. 3944/220.

9.

Spis zapasów środków żywności. Zmiany.

Wójtowie i sołtysi mają obowiązek o każdej zmianie co do ilości zapasów środków żywności, spisanych dnia 8. kwietnia 1915, natychmiast zawiadomić najbliższy posterunek żandarmeryi albo c. i k. stacyę kontrolną, podając równocześnie ilość, miejscowość (do której środki żywności wywieziono) oraz datę wywozu.

Odnośne posterunki mają każdą zmianę wspomnianych zapasów uwidocznić w wykazach przedkładać się mających peryodycznie c. i k. Komendzie obwodowej.

10.

Jatki i sklepy rzeźnickie i masarskie. Porządek

W jatkach i sklepach rzeźnickich i masarskich zauważono przy wizytacyach rażące usterki co do czystości i porządku. Ze względów zdrowotnych podobne nieporządki nie mogą być nadal cierpiane i wskutek tego zarządzam co następuje:

1) Lokale przeznaczone na wyrąb i sprzedaż mięsa i wyrobów mięsnych oraz wszelkie narzędzia i naczynia w tychże umieszczone, muszą być utrzymywane we wzorowym porządku i czystości. Ściany, podłogi, stoły, ławki i. t. p. należy **codziennie** czyścić względnie zamiatać, a nadto ściany codziennie myć a podłogi, stoły, ławki przynajmniej 2 razy na tydzień

2) Wszystkie narzędzia potrzebne do wyrąbu jak topory, siekiery, noże, wagi, ciężarki i. t. p. należy codziennie jak najdokładniej oczyszczać. To samo tyczy się haków przeznaczonych do wieszania mięsa i blach pokrywających stoły i ściany. Wogóle wszelkie części metaliczne winne się świecić. Kloce mają być codziennie od tłuszczu i odpadków mięsnych zeskrobywane.

3). Osoby zajęte w sklepach mają być ubrane w czystą odzież, nad którą nieść winni długi, pokrywający, biały i zawsze czysty fartuch.

4) Haki do wieszania mięsa mają być porcelanowe lub niklowane i tak sporządzone aby mięso wiszące nie dotykało ścian.

5) Blachy pokrywające stoły względnie ściany, o ile są tak uszkodzone, że dokładne czyszczenie tychże jest utrudnione, mają być usunięte. To samo tyczy się stołów, ławek i. t. p.

6) Ściany mają być do wysokości 40 cm. nad hakami pokryte białą farbą olejną i trzykrotnie pokostowane lub pokryte białemi kaflami.

7) Drzwi lub okna muszą być zaopatrzone w otwory wentylacyjne.

8) W jatkach i sklepach nie wolno przechowywać oprócz mięsa i wyrobów mięsnych zdatnych do spożycia innych towarów.

Wszystkich nie stosujących się do wyż wskazanych zarządzeń pociągać będzie tut. Komenda do surowej odpowiedzialności, względnie zarządzi zamknięcie sklepu.

Ewentualnie potrzebne poprawy w sposób przepisany ustępami 4, 5, 6 i 7. mają być wykonane najdalej do końca maja.

Odpisy tych zarządzeń należy doręczyć wszystkim w tamt. gminie zamieszkałym rzeźnikom i masarzom, tudzież oglądaczom bydła i mięsa, którym poruczony ma być dozór nad należytem wykonaniem tych zarządzeń.

11.

Zapomogi dla rodzin polskich i ukraińskich legionistów wedle ustawy z roku 1912.

Uzupełniając ustawę z dnia 26 grudnia 1912 Dz. u. p. Nr. 237. wydało Ministerstwo Obrony krajowej na podstawie Najwyższego postanowienia następujące zarządzenie:

Rodziny legionistów polskich w granicach okupowanego obszaru Państwa rosyjskiego mają prawo do zapomogi ze środków państwowych pod warunkami przewidzianymi w ustawie z dnia 26. grudnia 1912 Dz. u. p. Nr. 237. a to począwszy od dnia opuszczenia przez legionistę swego miejsca pobytu w celu zgłoszenia się do legionów.

Prawo do zapomogi mają:

1) żony i ślubni potomkowie,

2) ślubni przodkowie, rodzeństwo i rodzice, żony,

3) matka niezamężna i nieślubne dzieci wówczas, jeżeli ich utrzymanie do którego zaliczyć można prócz żywności, mieszkania, ubrania i innych niezbędnych potrzeb do życia w danym razie także koszta leczenia i pielęgnacyi oraz koszta wychowania dzieci, zależnem było od dochodów i zarobku, które legionista osobiście pobierał i zarabiał a wskutek ubytku tych dochodów i zarobków osoby wyżej wspomniane zostały bez środków na utrzymanie.

Wójtowie i sołtysi mają donieść c i k. Komendzie Obwodowej, czy w obrębie gminy są tego rodzaju rodziny mające prawo do zapomogi.

W danym razie otrzymają Wójtowie i Sołtysi potrzebną ilość formularzy zgłoszeń, w których dalsze postępowanie jest określone.

12.

Zmieniając punkt 12 dziennika urzędowego część 1 z dnia 1 kwietnia 1915 podaje się do wiadomdści obecnie aktualną tabelę dyslokacyi c. k. Żandarmeryi w obwodzie Nowo-Radomskowskim.

Komendy Żandarmeryi.

Powiatowa komenda żandarmeryi	POSTERUNKI ŻANDARMERYI	Powiatowa komenda żandarmeryi	POSTERUNKI ŻANDARMERYI	Powiatowa komenda żandarmeryi	POSTERUNKI ŻANDARMERYI
NOWORADOMSK	Nowo-Radomsk Kletnia Kodrąb Chełmo Żytno Silniczka	BRZEŹNICA NOWA	Brzeźnica nowa Wiewiec Pajęczno Siemkowice Działoszyn Ostrowy Ossyjaków	KŁOMNICE	Kłomnice Mykanów Mstów Przyrów Janów

13.

Sprostowanie.

W tabeli cen drzewa użytkowego na str. 15. dziennika urzędowego № 2. wydrukowano „Ceny w koronach za 1·0 m³" tak dla drzewa użytkowego grubego jak i cienkiego, powinno zaś być: **Ceny w koronach za 1·0 m³ tylko**, dla drzewa użytkowego **grubego, zaś dla drzewa użytkowego cienkiego**: „Ceny w koronach za 1. sztukę".

C. i. k. Komendant Obwodu
v. SALLMANN
Jenerał-Major m. p.